

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

Полтава 2024

Шапошник Н.С., студентка,
Шевченко О.М., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Основною метою будь-якого підприємства, незалежно від форми власності, є отримання прибутку. Прибуток є головним стимулом у підприємстві, надаючи підприємству можливість розширювати капітал, інвестувати в інновації, збільшувати виробничі потужності та відкривати нові ринки збуту. Особливо актуальним це питання стає в умовах економіки України, де підвищення прибутковості підприємств сприятиме загальному розвитку економіки.

Зниження собівартості продукції є основним способом підвищення прибутковості. Це можна досягти за рахунок впровадження нових технологій, автоматизації виробничих процесів і впровадження енергозберігаючих рішень. Рациональне використання матеріальних і трудових ресурсів дозволяє знизити постійні витрати підприємства. Наприклад, впровадження систем автоматизації може значно скоротити витрати на утримання управлінського персоналу та зменшити кількість помилок у виробничому процесі.

Для підприємств важливо знайти оптимальне співвідношення власного і позикового капіталу. Це дозволить мінімізувати фінансові ризики та підвищити рентабельність. Оптимізація ліквідності є важливою складовою фінансової стійкості: зменшення фінансових зобов'язань, таких як відтермінування виплат дивідендів та кредиторської заборгованості, дасть змогу краще контролювати фінансові потоки. З іншого боку, збільшення грошових активів через прискорення оборотності дебіторської заборгованості та оптимізацію запасів дозволить підприємству оперативно реагувати на ринкові зміни та швидше отримувати дохід.

Ефективний маркетинг і розробка комплексної збутової політики є необхідними для збільшення продажів та виходу на нові ринки. Підприємствам слід зосередитися на рекламі, просуванні продукції, а також розширенні каналів збуту, таких як створення пунктів роздрібної торгівлі. Це допоможе не лише збільшити продажі, але й реалізувати продукцію, що накопичується на складах, що підвищить оборотність капіталу.

Додатково варто активізувати діяльність у сфері маркетингу, що дозволить покращити впізнаваність бренду та залучити нових клієнтів. Зокрема, важливо використовувати сучасні методи просування через інтернет, такі як контент-маркетинг і соціальні мережі, щоб підтримувати постійний контакт з цільовою аудиторією [1].

Для забезпечення довгострокової прибутковості підприємствам важливо постійно оновлювати асортимент продукції та адаптувати його до потреб ринку. Розробка нових видів продукції, яка буде цікава споживачам, або отримання ліцензій на виробництво популярних товарів допоможе підвищити конкурентоспроможність. Крім того, інноваційні рішення у виробництві можуть знизити витрати і збільшити ефективність використання ресурсів [2].

Диверсифікація продуктів та вихід на нові ринки сприятиме стабілізації фінансового стану підприємства і дозволить знизити ризики, пов'язані зі змінами в ринковому попиті.

Інвестиції відіграють ключову роль у підвищенні прибутковості підприємства. Для залучення інвестицій підприємству слід забезпечити стабільне фінансове становище, продемонструвати перспективні плани розвитку та покращити кредитоспроможність. Підвищення рівня ліквідності дозволить отримувати кредити для фінансування нових проєктів та розширення виробництва. Продаючи або здаючи в оренду невикористовувані активи, підприємство може збільшити обсяг грошових коштів і реінвестувати їх у розвиток.

Важливу роль у підвищенні прибутковості відіграє якісний персонал. Ефективна кадрова політика, спрямована на підвищення кваліфікації співробітників, їх мотивацію та створення комфортних умов праці, позитивно впливає на продуктивність. Висококваліфіковані працівники здатні краще впоратися з виробничими завданнями, що підвищує якість продукції та рівень обслуговування клієнтів. Крім того, мотивований персонал сприяє зменшенню витрат за рахунок оптимізації робочих процесів та зниження плинності кадрів.

Важливим елементом підвищення прибутковості є постійний аналіз фінансових показників, зокрема рентабельності. Завдяки цьому підприємство зможе своєчасно виявляти проблеми у фінансовій діяльності та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, варто розробляти довгострокові стратегії розвитку, які передбачають гнучке планування та адаптацію до змін зовнішнього середовища [3].

У результаті дослідження можна зробити висновок, що підвищення прибутковості українських підприємств потребує оптимізації витрат, ефективного управління фінансами, впровадження інновацій та розвитку маркетингових стратегій. Важливим є також стратегічне планування і швидка адаптація до змін. Комплексний підхід забезпечить підприємствам стабільне зростання та підвищення конкурентоспроможності.

Література

1. Колодізев О., Нужний К. Теоретичні аспекти управління економічною стійкістю підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2008. № 1(16). С. 53–59
2. Ільченко О.С., Низьков О.П., Хаустов В.В. Математична модель фінансового стану на основі системи балансових рівнянь. *Економіст*. 2006. №1. С. 38–41.

3. Бугай В.З., Омельченко В.М. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства. *Держава та регіони*. 2008. № 1. С. 34–39.

УДК 336.717

Крістіна Чижюніене, доктор, доцент
Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса, Литва
Шевченко О.М., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПЕРЕВАГИ ФІНАНСОВОЇ ІНКЛЮЗІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У сучасному цифровізованому світі фінансова інклюзія – це процес, який передбачає забезпечення доступності фінансових послуг для всіх верств населення, незалежно від їхнього соціального статусу, доходу чи географічного розташування. Це поняття охоплює широкий спектр послуг, від простих банківських рахунків до складних інвестиційних інструментів. У контексті цифрової економіки ця концепція набуває нового значення завдяки розвитку технологій, які полегшують доступ до фінансових ресурсів

Організація Об'єднаних Націй і Світовий банк визначають фінансову інклюзію як доступ до широкого кола фінансових продуктів та послуг, які є доступними або надаються за розумною ціною, корисні та здатні задовольнити потреби домашніх господарств та підприємств, а також які надаються відповідально та стабільно [1].

Запорука формування стійкої фінансової інклюзії в умовах цифровізації економіки лежить у трьох аспектах: доступність фінансових послуг, тобто можливість користувача дійсно скористатися послугою через контакт із фінансовим посередником; фінансова грамотність, тобто здатність споживача здійснити усвідомлений вибір фінансової послуги/продукту в ході цифровізації економіки, повністю розуміючи вигоди та ризики від користування нею; захист прав користувача – гарантія безпечного, прогнозованого і якісного надання фінансової послуги/продукту, забезпечена третьою стороною.

Фінансова інклюзія на основі цифрових технологій має низку переваг.

Фінансова інклюзія стимулює економічне зростання, оскільки більше людей отримують доступ до кредитів для розвитку бізнесу, що сприяє створенню нових робочих місць та підвищенню загального рівня життя. Дослідження свідчать, що високий рівень фінансової інклюзії позитивно впливає на економіку. Відповідно до звіту Глобального інституту McKinsey & Company, підвищення фінансової інклюзії за допомогою цифрових фінтех в країнах з ринковою економікою може збільшити світовий ВВП на 3,7 трлн дол до 2025 року [2]. У розвинених країнах рівень фінансової інклюзії у рази вище, ніж в бідних, тому що в цих країнах люди сильніше залучені до фінансової